

PUSZTADOKTOR MAGAZIN

XIV. évfolyam 2. szám a Madárkórház Alapítvány havilapja 2019. február

- Túrázzon velünk a pusztában!
- Gólyák szabadulnak
- Színes egyéniségek
- 1%, hogy repülhessenek, rendelkezzen!

Madarakat gyógyítunk

Minden madarat, és mást is. Denevért, rókát, kutyát, macskát, őzet, vidrát, nyestet, mindent, amit behoznak, vagy elküldik, vagy megtaláljuk. Februárban azért főleg karvalyokat és baglyokat. De ölyveket, héjakat, varjakat, galambokat és sasokat is. Rétit és parlagit, néha szírtit. Erdei fülest és gyöngybaglyot éjjel ütnek el, egerészölyvet nappal. A karvaly és a héja is nappal repül neki a kerítésnek, a vércsét minden évszakban üti az áram a villanyoszlopon. A hattyúkról és bűvárokról korábbi számunkban írtunk, az erdei fülesbagoly decemberi költéséről is, most a gyöngybaglyokról és a karvalyokról fogadjanak el pár sort. A gyöngybaglyok állománya nagyon függ a téli tápláléktól. Egyes ínséges teleken az állomány jelentős része, fele-harmada is elpusztulhat. Főutak mentén keresik a rágcslókat, és nagyobb forgalmú utakon, mint pl. a 4-es út, sokat ütnek el belőlük. A baglyok tolazata különleges szerkezetű, a puha, suhogásmentes repülést biztosító funkció mellett levegőt tart meg a tollak között, melyet a baglyot kézbe véve elpatlanó légbuborékokként érezhetünk is. Ez ütközéskor légzsákként védi a testet a belső sérülésektől. Az életét sokszor megmenti, de szárnya-lába törik, melyet műtéti úton, fémes belső, vagy külső rögzítéssel lehet gyógyítani. Ez több hetes-hónapos kórházi kezelést igényel. A rágcslók ellen méreggel védekező mezőgazdasági termelők, ha nem szakszerűen helyezik ki a mérget, a rágcslókat fogyasztó baglyokat is megmérgezhetik. A kiesést pótlandó, a gyöngybaglyok egész évben, így ilyenkor már fészkelhetnek is, hiszen padlásokon,

templomok tornyaiban, gazdasági épületek tetőterében egész évben védett helyen vannak. A fiókák neveléséhez azonban táplálékhiány is kell, mely télen az emberi környezetbe behúzódozó rágcslók formájában helyenként adott. Ennek örülhetnek, akik a galambokat nem kérik a padlásukra, mert ahol bagoly van, ott nincs galamb. Ha a gyöngybagoly, vagy kuvik ipari üzem csarnokába költözik, ahol élelmiszert termelnek, vagy tárolnak, és a hatóság nem engedélyezi a kettőt egy helyen: vagy HACCP előírásokkal ellenőrzött, bagolyköpöttől és ürüléktől, tollpihéktől rágcsló maradványoktól mentes élelmiszer, vagy fokozottan védett bagoly, melyet nem szabad semmilyen élettevékenységében korlátozni, fészkelésében pedig különösen nem. Ugyanez vonatkozik nyáron a fecske által fészkelésre kiválasztott nagyüzemi baromfinevelő istállókra, vagy a redőnybe költöző denevérekre. Az állategészségügyi - most már inkább élelmiszer-biztonsági - hatóság, melynek én is tagja vagyok, nem engedélyezi a vadmadarakkal való közvetett érintkezést sem, főleg a Salmonellák, vagy madárinfluenza, baromfipestis veszélye miatt. Ezért még talán időben szólunk, hogy ahova nem kívánják, hogy beköltözzön valamilyen védett madár, vagy denevér, még a fészkelési időszak előtt zárják el a nyílásokat. Ha berepül, és nem tud, vagy nem is akar kimenni, a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a befogására, áthelyezésére (pl. mesterséges denevér odúba), de ha már ott a fészek, de még nincs tojás, vagy szaporulat, akkor sem zavarható a védett egyed, ezt a természetvédelmi hatóság csak különösen indokolt esetben engedélyezheti. A gyöngybagoly nem rak fészket, csak letojja a tojásait, melyet nem könnyű megtalálni. Ezért ahol előfordul, ne zavarjuk meg fész-

kelését padlástakarítással. Tetőjavítás, átépítés előtt erre is oda kell figyelni. Építkezés során talált fiókák esetében, ha nem biztosítható a zavartalan felnevelésük a szülők által, hatósági engedéllyel mi is vállaljuk a felnevelésüket, vagy saját fészkelő párunkhoz való adoptálásukat.

A karvalyok az emberi környezetbe beköltöző madáretetőkön összegyűlő apróbb énekes madarak, verebek, cinegék, rigók de balkáni gerlek, galambok zsákmányolása miatt gyakran láthatóak falvakban, városokban kertekben, parkokban, akár panelházak között is. Gyakran szállnak be szerelőcsarnokokba utánuk. A megzavart madár a tükröződő üvegfelületeken látható tájat menekülési útvonalnak hiszi, vagy be akar menekülni az épületbe. Az üvegen nagyot koppannak, az őket üldöző ragadozóval együtt, melyen gyakran látható szárnyaik, testük körvonala, lenyomata. Sok esetben elvesztik eszméletüket egy időre, és ha nem kutyá vagy macska, vagy rossz szándékú ember találja meg őket, és nem fagynak meg, akkor pár perc, pár óra alatt magukhoz térve elrepülnek. Ha szárnyuk is törik, akkor nem. Ha nem csak agyrázkódás, hanem komolyabb fejsérülés is van, akkor sem. Ez már kórházi kezelést igényel. Ezért, ha falak mentén, ablakok alatt mozgásképtelen, bágyadt, elrepülni nem tudó madarat találunk, fogjuk meg, tegyük egy jól záró papírdobozba, melyen nincsenek lyukak, és tartsuk meleg, csendes helyen pár órán át. Van benne elég levegő, lényeg, hogy

35 éve, februárban is!

teljesen sötét legyen, mely nyugalmat biztosít a betgnek. Ha 2-3 óra alatt nem röpképes, akkor hívjanak, hozzák be, vagy küldünk érte. A karvaly nagyon stresszérzékeny, percek alatt is halálra idegeskedheti magát, ezért nem kell nézegetni, kézbe venni, a látszólagos nyugodtsága a félelem, súlyos stressz jele. Ilyenkor fokozott az anyagcsere, és órák alatt feléli a tartalékkait. Ezért pár óránál tovább ne tartsuk etetés nélkül. Az etetés és különösen az itatás ebben jártas szakembert igényel, melyek közül képzett, madármentő önkénteseink minden megyében, szinte minden nagyobb város környékén megtalálhatóak. Nemcsak etetésben, hanem elsősegély nyújtásban, akár életmentő infúzió

beadásában is járatosak, ezért kérjük, aki sérült madarat talál, haladéktalanul hívja diszpécserközpontunkat, vagy a honlapon, facebook oldalunkon található regionális madármentők nyilvános telefonszámát! Kérjük ne facebookon ötleteljenek laikusokkal, hanem telefonon kérjenek azonnali, szakszerű, személyes segítséget.

Ha a karvaly megfogta a zsákmányát, ne vegyük el tőle, ne mentsük meg, mert nem sportból, vagy szenvedélyből vadászik, hanem szükségből, és nem véletlenül választotta ki a gyengébbet a madáretetőt látogatók közül. A megmentett zsákmány többnyire nem is marad életben, és a karvaly úgyis fog másikat. Galambászok értékes postaga-

lambjait a karvalyok, héják és sólymok edzésben tartják, közülük is a könnyebben foghatót igyekeznek kiválasztani, de a gazdájuk ezt nem nézi jó szemmel. Mielőtt a védett és fokozottan védett madarakkal szemben önbíráskodásra kerülne a sor, kérjük a galambászokat, beszéljék meg a megelőzés és védekezés lehetőségeit ebben jártas galambász és solymász szakembereinkkel! Mi szeretjük a galambokat is, és őket is meggyógyítjuk, mert nem szükségből, természetvédelmi-, gazdasági-, vagy anyagi érdekből, hanem hivatásból, emberségből gyógyítjuk a madarakat, immár 35 éve. Segítsenek ebben Önök is!

Dr. Déri János

Vendégek voltunk Kurdon

A Dunántúlon, Tolnában, Dombóváron egy benzinkútnál tavaly felismert egy támogatónk, aki rendszeres olvasója a Pusztadoktor magazinnak. Megszólított, és elbeszélgettünk pár percet. Felesége, Dr. Fórisné Pethő Györgyi aki Kurd község általános iskolájának igazgató helyettese és biológia tanára, nemrég keresett meg, és egy előadás tartására hívott az iskolába. A nagyon jól megszervezett és meghirdetett eseményre összegyűlt 110 gyerek és a szülők közül 30-40 felnőtt a község Művelődési Központjában fért el Müller János polgármester jóvoltából, ahol erre

az alkalomra készült, madármentés témájú gyermekrajz verseny képeit láthattuk a falakon. Ezekből kedvenc madaramat, a rétisast ábrázoló két rajzot bekeretezve adták át nekem a diákok. A meghívás több évre szól, mi is megyünk még, és ők is jönnek osztálykirándulásra Hortobágyra. A helyi német anyanyelvű önkormányzattal kötendő együttműködési megállapodás aláírása további lehetőségeket biztosít a község környezetvédelmi felelősségvállalási programjában képzések és táborok alkalmával a találkozásra.

Dr. Déri János

Fotók: Moldován Lívia

A FeHoVa-n jártunk

Ott voltunk a FeHoVa-n, ahogy 20 éven át, és ahogy terveztük, most a Magyar Solymász Egyesülettel együtt, mindkét fél és a nagyszámú érdeklődő közönség teljes megelégedésével. Jövőre folytatjuk!

Ott leszünk az Utazási Kiállításon is, ahogy 20 éven át, a HUNGEXPO „A” pavilonjának 304E standján, bemutatjuk a Hortobágyi Madárparkot munkatársainkkal, Csacsogó és Csipke nevű egerészölyveinkkel, önkénteseink beszélő dolmányos varjújával, és kézen ülő japán füleskuvikjával,

Kelemen Tamás egzotikus állatbemutatójával, nyakban tekeredő boákkal, szakállas agámával, kézen ülő fehér galambjával, és a többiekkel. Mindenkit hívunk és várunk egy baráti találkozóra, várjuk leendő önkénteseinket, és aki sérült madarat talál, hozza el, meggyógyítjuk!

Aktív hétvége van.

ALGERIA	AKTÍV TURIZMUS
BÁCS-KISKUN MEGYE KECSKEMÉT	MINŐSÉGI SZAKMAI PROGRAMOK
UTAZÁS 2019. február 21-24.	BUDAPEST BOAT SHOW
hUNGEXPO kiállítás programjai	KARAVÁN SZALON AFRIKA EXPO ÉS VÁSÁR
BUDAPEST HOST CITY	NEMZETI KASTÉLYPROGRAM ÉS NEMZETI VÁRPROGRAM

Túrázzon velünk a pusztában!

Ebben az évben is szeretettel várjuk a kirándulókat, a családokat, a csoportokat és az osztályokat a Hortobágyi Madárparkban.

Hortobágy községben, a Kilenclükü híd szomszédságában kellemes kikapcsolódást és hasznos ismereteket nyújt a Madárpark. A látogató megismerheti a Madárkórház Alapítvány munkáját, végig követve a madármentés lépéseit a terepi elsősegélynyújtástól a kórházi ápoláson át szabadon bocsátásig.

A több, mint egy hektáros területen természetes növényzetével, tájilegű pásztorépítészeti elemeivel a pusztai természeti környezetnek hangulatát adja át, tórendszerrel, szigetekkel, hidakkal, látogatható röpdékkal, és a gyerekek számára játszótérrel, ahol minden játék ötletes, egyedi iparművészeti alkotás.

Látogatóházában csoportok fogadására alkalmas előadóterem, természetfilm DVD tár, a négy évszak élővilágát és a madarat fenyegető veszélyeket bemutató Madármentő kiállítás és Látványkórház várja a látogatókat. Itt üvegfolysón áthaladva egyedülálló módon, közvetlen közről, természetes viselkedésük közben láthatók a kezelt, gyógyuló madarak, és akár a műtőbe is betekintést nyerhet a látogató anélkül, hogy zavarná a betegeket, vagy munkát. .

Nyitva tartás minden nap 9-19 óráig,

belépőjegy: felnőtt 1000.-Ft, gyermek és nyugdíjas: 800.-Ft, csoportos 20 fő fölött 600.-Ft/fő. Csoportoknak az idegenvezetés ingyenes, bejelentkezni a 06 52/369-181-es telefonszámon tudnak.

„Arany kalással ékes rónaság,
Melynek fölötté lence délibáb
Enyelgve űz tündér játékokat,
Ismersz-e még? oh ismerd meg fiad!”
(Petőfi Sándor)

Ismerje meg Ön is Hazánk feledésbe merült kincseit! Az egykor betyárvilágáról híres, festői és költői ihletet adó délibábos pusztai világa még ma is várja azokat, akik szívesen felednék gondjaikat kiszakadva a rohanó vá-

rosi mindennapokból, és átéreznék a hely nyugodt, vadregényes hangulatát. Itt egy helyen ismerkedhet meg a hagyományos állattartással, a régi falusi kultúrával, valamint a máshol már alig fellelhető színes növény és állatvilággal. Természeti kincseink épp oly szerepet töltenek be Hortobágy jelentőségében, mint kulturális örökségünk. Jöjjön el és érezze ezt a páratlan atmoszférát!

Sziki Túrák

Déri Balázs: 30/68-68-635

Hortobágy legnagyobb őszi látványossága a Daruvonulás. Október elejétől november közepéig itt gyülekeznek az Észak és az Észak-Kelet Európában „nyaraló” darvak, mielőtt útnak indulnának Afrikába. Ez megközelítőleg 160 ezer egyedet jelent. Az éjszakákat 15-20 ezres csoportokban töltik egy-egy vizes területen. Behúzáskor éjszakai helyükre térvén páratlan látványt nyújtanak a naplementében gyönyörködők számára.

Legyen részese Ön is e felejthetetlen élménynek!

Vegyen részt túráinkon a darvak nyomában! Töltsenek el egy délutánt e csodálatos teremtmények társaságában! Megfigyelhetők táplálkozás közben, valamint éjszakázáshoz készülődve.

Túra típusa: terepjárós + gyalog

Létszám: 2-től 6 főig

Túra tartalma: Táplálkozó darvak megfigyelése a tarlókon, majd az éjszakázó helyre való behúzás megtekintése.

Indulás/érkezés időpontja: 14:30/sötétedés

Indulás/találkozó helyszíne: Hortobágyi Madárpark, 4071 Hortobágy, Petőfi tér 6. (A vásártér mellett)

Áraink:

	2 fő esetén	3 fő esetén	4 fő esetén	5-6 főig
Felnőtteknek:	8000 Ft/fő	6000 Ft/fő	5000 Ft/fő	4000 Ft/fő
Gyermekeknek:	7000 Ft/fő	5000 Ft/fő	4000 Ft/fő	3000 Ft/fő

A túrán való részvételhez előzetes, telefonos egyeztetés szükséges!
További információ és jelentkezés:

Sziki Túrák

Déri Balázs
30/68-68-635
pusztadekter@gmail.com

www.madarpark.hu

Gólyák szabadulnak

Hamarosan itt a tavasz, március idu-sa. Ez pedig azt jelenti, hogy azokat a fehér gólyákat, amiket telettettünk, végre szabadon lehet engedni. A fehér gólyák március 15-e körül érkeznek meg hazánkba, így mi is erre az időpontra tesszük a szabadon engedésüket. Furcsa az egybeesés, de ha megnézzük a közel száz évre visszanyúló érkezési adatokat, ez az időpont jön ki, akárhogyan is számoljuk. Szinte minden évben megkapjuk ezt a kérdést: Miért pont ekkor? Van-nak, akik a tudományos adatokat figyelmen kívül hagyva azzal vádolnak bennünket, hogy ez csak egy marketing fogás. Sajnos néha még az ellenérdekeltek által felpiszkált szakmabelieknek is jelentenünk kell, akik évente firtatják e témát, de mi türelmesek vagyunk és újra elmagyarázzuk nekik, akik úgy is tudják, de végzik a dolgukat, mert ez a dolguk.. De sebjaj! Ettől még a fehér gólyák ekkor jönnek, mi meg ekkor engedjük szabadon az átteleltetett egyedeket. De nem csak március 15-én, hanem előtte és utána is tart a kibocsátás. Ennek pedig az az oka, hogy nem szerencsés egy helyre sok, jelen esetben akár 25-30 fehér gólyát is egyszerre szabadon engedni. Tavasszal még nem olyan nagy a táplálékbőség, és a fészkelőhelyekért is intenzívebb

a harc, ha túl nagy az egyedsűrűség. A legnagyobb és a leglátványosabb szabadon engedés Hortobágyon a madárkórházban történik, ezért is invitálunk ide mindenkit. Március elejétől, ahogy az időjárás engedi, elkezdjük azokat az egyedeket elengedni, amiket messzebb viszünk. Ennek oka, az, hogy annak, akik szeretik a gólyát, örülnének neki, ha költene náluk. Ezért amit lehet visz-szaviszunk a megtalálási helyre. Ez költség- és idő igényes, ezért nem is tudunk minden madarat szétszórni az országban, de ezzel a módszerrel is szeretnénk minél nagyobb esélyt adni a szabadon engedett gólyáknak.

Konyhás István

Március 15-i hosszú hétvége a Madárkórházban

Mind a három napon:

- fehér gólyák szabadon engedése
- solymászbemutató
- tárlatvezetés
- kézműves foglalkozás
- egzotikus kisállat bemutató
- bográcsos ételek

Bográcsgulyás	950 Ft
Slambuc	800 Ft

Várjuk szeretettel!

Fotó: Konyhás István

Mit tehetnék érted?

Van egy kutyusunk, elütött kutyusunk. Behozták hozzánk, elláttuk, kezeltük. Tiszafüred és Kócsújfalu között találták, chipje persze nincs. Már teljesen jól van, vagyishogy kutya baja. Testileg. Amúgy meg sír, állandóan sír. 7-8 hónaposnak ítélte az orvosi vizsgálat, egészséges kan kölyök. A balesetet már kiheverte. Csak épp nem szeret itt lenni, hiába a szép nagy kennel, a finom étel, neki ez kevés. Játsszani szeretne, ugrabugrálni, szaladgálni. Hiszen kölyök még! Itt ezt nem lehet, ti is tudjátok, madár, mindenhol madár. Persze, gyógyítunk mi őzet, nyuszt, teknőst, denevért, bármit, aminek baja esett, de sokáig nem laknak itt. Meggyógyulnak és mehetnek. Na de

hova tegyünk egy boldogtalan kutyát? A menhelyeken több kutyus van, mint befogadóhely. Meg aztán egy ideig nálunk is lakhat, csak nem örül neki. Nem tudunk vele egész nap játszani, erre nincs időnk, madarakat gyógyítunk. De hátha! Hátha van valaki, akivel együtt örülhetnének egymásnak! Olyan nagy ez az ország, lehet, hogy lakik itt egy hölgy, vagy egy úr, esetleg egy gyermek, aki épp őt szeretné. Úgy gondoljuk, próbáljuk meg. Segítsenek ebben nekünk, ha megtehetik. Vár egy szebb életre, ahol majd nem unatkozik. Hátha sikerül! A neve pillanatnyilag Buksi, más név hirtelen nem jutott eszünkbe.

Németh Mónika

Ha ritka, színes, érdekes madárra gondolunk, szinte mindig Afrika, vagy Közép-Amerika jut eszünkbe. Pedig nem csak az őserdőkben vannak igazán színes madarak, bár az vitathatatlan, hogy ezek a vidékek bővelkednek igazán káprázatos madarakban. Hazánkban négy igazán színpompás madár él, amikkel nyáron akár a Hortobágyon is találkozhatunk. Sőt, ha szerencsések vagyunk, egy nap alatt akár mind a négygel is összefuthatunk. Persze ehhez nem árt egy jó szakvezető sem. A madárkórházban minden évben kell kezelnünk gyurgyalagot és búbos bankát,

de idén egy szalakótát is telettetünk, alkalmanként pedig a repülő drágakőnek becézett jégmadárral is meggyűlik a bajunk. Annak ellenére, hogy hasonlóan színes madarakról van szó, mégis mind a négy külön családba tartozik. Élőhelyük sem teljesen egyező, bár ebben vannak átfedések. Érdekes jelenség, hogy a búbos bankák tavaszi érkezésük tájékán legyengülten, de nem soványan, sérülés nélkül nagyobb számban kerülnek kézre. Másodlagos sérülés is gyakori, elütik, vagy megfogja kutya, macska a ház körül. Először arra gyanakodtunk, hogy Szerbiában szedhetnek össze

valamilyen mérgezést, de erre utaló nyomokat nem találtunk egy madárban sem. Lehet, annak ellenére, hogy a kondíciójuk nem indokolná, mégis legyengülnek vagy inkább elfáradnak a vonulás során. Így könnyen kézre kerülnek.

Szalakóta

Öreg fák odvaiban, fekete harkály és zöld küllő által vájt odúkbán, ritkán homokfalak üregeiben költ. Fészekalja általában 4-5 darab fehér színű tojásból áll. Szívesen elfoglalja a mesterséges odúkat is, melyek kihelyezésére a megfelelő nagyságú fák hiánya, és ezáltal a zöld küllő és fekete harkály hiánya miatt van szükség. A legelőkhöz, kaszálókhoz, mezőgazdasági területekhez kötődik, hiszen táplálékát itt könnyen megtalálja. Gyíkokkal, rovarokkal, egyenesszárnyúakkal, kisebb pockokkal táplálkozik. Hamar elvonul, a telet Afrikában tölti és csak május elején érkezik vissza költőhelyére. Álománya az Alföld egyes területein az utóbbi évtizedek odúkihelyezéseinek köszönhetően nőtt. A Dunántúlon igen ritka fészkelő, legtöbbször csak vonulási időben találkozhatunk vele ezen a vidéken. Vonulásakor igen nagy veszélynek van kitéve a vadászat miatt. Impozáns külleme és mérete miatt előszeretettel lövik a tőlünk délebbre található országokban.

Természetismereti és Madármentő tábor

Két éve indult útjára a **madármentő táborunk**, aminek nagy sikere volt, ezért folytatjuk. Idén már öt alkalommal lesz nálunk tábor, ahol a madármentés fortélyait tanulhatják meg az érdeklődők. De a szakmai program mellett kirándulásra is jut majd idő, ahol megismerkedhetnek a táborozók Hortobágy természeti értékeivel is. Csónakázás a vadregényes Hortobágy-folyón, látogatás a Vadasparkban, halastavi kisvonatozás és kézműveskedés színesíti a tábor programját. A tábor részvételi díja nem változott, 30 000 Ft/fő, úgy mint tavaly.

Jelentkezni

a.konyhaspista@gmail.com

e-mail címen lehet.

Érdeklődni, bővebb felvilágosítást kérni

Konyhás István táborvezetőtől lehet

a (30) 621-2160-as telefonszámon.

A jelentkezési lap letölthető

a madarpark.hu weboldalról.

A táborok időpontjai:

július 8-12.

július 15-19.

július 22-26.

július 29 - augusztus 2.

Búbos banka

Hazánkban a sűrű, zárt erdők kivételével mindenütt előfordulhat, de leginkább a mozaikos mezőgazdasági területeket, gyümölcsösöket, szőlősöket, puhafás ligeterdőket kedveli. Kisebbségi településeken, falvakban is sokszor látni, akár költöget is az épületek (fészerek, ólak, istállók) kisebb üregeiben. Harkályok odúit szívesen elfoglalja, de kidőlt, korhadt fák üregeiben, kőrákásokban, üregekben bárhol költöget, akár a talajszintben is. Az 5-10 piszkosfehér tojásán kizárólag a tojó kotlik, a hím a táplálékot hordja, a fiókák etetésében viszont mindkét szülő részt vesz. A népnyelv bűdös bankának, vagy szurtos dudának is hívja, mivel a fiókák veszélyérzet esetén bűzös ürüléket juttatnak vélt, vagy valós támadójukra. Ezen kívül maga a költőüreg is elég sok ürüléket tartalmaz, melyet a fiókák ürítenek ki magukból. Hosszútávú vonuló, a telet Afrikában tölti. Főként rovarokat, férgeket, hernyókat, tücsköket, bogarakat, sáskát, vagyis csak állati eredetű táplálékot fogyaszt. Röpte lepkeszerűen hullámozó. Táplálékkeresés

közben sokat mozog a talajon, ilyenkor kevésbé feltűnő. Az állattartó telepek körül találkozhatunk vele leggyakrabban, mert a szerves trágyában előforduló rovarokat, férgeket előszeretettel fogyasztja. A mezőgazdasági termelés intenzívvé válása kedvezőtlenül hat az állomány nagyságára. A kisparcellás, extenzív mezőgazdaság növekedésével pozitív hatást érhetünk el a faj elterjedésében.

Gyurgyalag

Egyik legszínesebb madarunk. Méhészmadárnak is hívják,

mivel méheket is fogyaszt, de darazsakkal, lepkékkel és egyéb repülő rovarokkal is táplálkozik. Vonuló, augusztusban több százas csapatokkal találkozhatunk, amint déli irányba, telelőhelyük felé repülnek. A telet Afrikában tölti. A házi méh igen kis részét képezi a táplálékának, melyet leginkább csak hűvös időben fogyaszt. Telepes fészkelő, lösz- és homokfalakban, homokbányákban, csatornáknál, mélyebb árkok falában alakít ki lyukakat költőhelyül. Folyók meredek partfalában is megtelepedhet. Költőürege még a jégmadaréknál is hosz-

szabb, elérheti a 2 métert is. Későn, április végén, május elején érkezik vissza, ezért évente csak egyszer költ. Költési sikerét a vízparton veszélyeztethetik az áradások, máshol siklók, valamint a homok- és löszfalak leomlása, elhordása okozhat jelentős problémát, ezért állományait oltalmazni kell a káros hatásoktól. Fészkalja 6-7 tojásból áll, melyeken mindkét szülő kotlik.

Jégmadár

Állandó madarunk, mely télen a be nem fagyó folyóknál vészeli át a zord hónapokat. Sokszor lehet látni, amint a víz felett szitál, azaz kolibriszerűen egy helyben „lebeg”. Erre a költőhely kialakításánál éppúgy szüksége van, mint a vadászata során. Gyakran látni víz fölé behajló ágakon, melyekről mozdulatlanul lesi a víz tetején úszó apró halakat. Nyugat-Európában állománya csökkenő tendenciát mutat, Európa többi részén azonban stabil populációkat találunk. Főként halakkal, vízi rovarokkal táplálkozik, ezért erősen kötődik a vizes élőhelyekhez, főként a mély vízű tavakhoz, patakokhoz, folyókhoz. Fészkelőhelyét meredek partfalba vájva alakítja ki. Évente két alkalommal költ. Költőüregének kialakítását eleinte a csőrükkel kezdi, majd a lábaikkal folytatják. A kialakított járat mélysége akár 50-100 cm-es hosszúságú is lehet, aminek végébe rakja 6-10 tojását. A kotlásban és az etetésben is mindkét szülő részt vesz. Territoriális madár, költési időn kívül még saját párját sem tűri meg vadászterületén.

Forrás: MME

Konyhás István

Fotók: Andy Morffew, Konyhás István, Lukasz Lukaszik, Pierre Dalous

... hogy repülhessen

1%

RENDELKEZŐ NYILATKOZAT A BEFIZETETT ADÓ 1+1 SZÁZALÉKÁRÓL

Az adózó adóazonosító jele:

Az adózó neve:

Az adózó postai levelezési címe: külföldi cím ☐ ország: városi körzet: közterület neve: közterület jellege: ház. ép. építési hely: cm. utc:

Az adózó elektronikus levelezési címe:

Hozzájárulok, hogy nevemet és postai, illetve elektronikus levelezési címemet az általam megjelölt első kedvezményezett köré tartozó szervezettel (civil kedvezményezett) közöljem. ☐

A hozzájárulás nem feltétele az érvényes rendelkezésnek.

Amennyiben valamilyen kedvezményezett számára nem kíván rendelkezni, az arra vonatkozó nyilatkozatot ne töltse ki.
Kérjük, hogy a nyilatkozatokat ne válassza szét abban az esetben sem, ha valamely nyilatkozatot nem töltötte ki.

A kedvezményezett adószáma

A kedvezményezett adószámát akkor töltse ki, ha 2019. január 1-jétől a NAV honlapján (www.nav.gov.hu) közzétett regisztrációs listában szereplő valamely egyesület, alapítvány, közalapítvány, az előbbi kategóriákba nem tartozó könyvtár, levéltár, múzeumi egyéb kulturális, illetve alkotó-, vagy előadóművészeti tevékenységet folytató szervezet, vagy külföldi nevesített intézmény, a ap közül kiválasztott kedvezményezett javára kíván rendelkezni.

A kedvezményezett technikai száma, neve

Ez a nyilatkozatot akkor töltse ki, ha valamely technikai számmal rendelkező kedvezményezett javára kíván rendelkezni.

Az alábbi nyilatkozatot kizárólag abban az esetben tegye meg, ha a 2018. rendelkező évi technikai számos bevett egyháza szülő rendelkező nyilatkozatát vissza akarja vonni és ez évben nem kíván technikai számos bevett egyháza nyilatkozni!

☐ A 2018. rendelkező évi technikai számos bevett egyháza szülő rendelkező nyilatkozatomat visszavonom.

Adója 1%-val csak egy civil szervezetet támogathat! A nyilatkozatot tegye egy szabvány méretű postai borítékba! A borítékon is tüntesse fel pontosan az Ön NEVÉT, LAKCÍMÉT, ADÓAZONOSÍTÓ JELÉT! A lezárt borítékot a lezárásnál írja alá, s juttassa el a NAV-nak! Kérjük, jelölje be azt a lehetőséget, hogy elérhetőségeit részünkre megküldjék!

Adója 1%-nak felajánlásához a rendelkező nyilatkozaton fel kell tüntetni **nevét, saját adóazonosító jelét** és a **kedvezményezett adószámát**.

Az 1%-os felajánlás csak **akkor érvényes, ha önnek nincs adótartozása** (személyi jövedelemadó adónemen) és az adóját is pontosan befizeti május 20-ig!

Ha május 20-án személyi jövedelemadó adónemen tartozása mutatkozik, rendelkezését nem fogják teljesíteni.

A **magánszemélyek** adóbevallása benyújtásának határideje **május 20.** Az 1+1%-ról való rendelkezést eddig az időpontig pótlólag is meg lehet tenni az EVA és KATA adózóknak. A rendelkezés benyújtható elektronikusan is, a bevallással együtt, és külön is.

Amennyiben lehetősége van, kérjük, támogassa alapítványunkat! Köszönjük!

Bankszámlaszámunk: 59900029-10001868 • Adószámunk: 18557899-1-09

Olvasói leveleket, érdekességeket a következő címekre várunk: madarkorhaz@gmail.com • 4071 Hortobágy, Petőfi tér 6.

Állatorvosi, állatgyógyászati területen felmerülő kérdéseiket a fenti címekre várjuk! Megjelenik 12 000 példányban.

Hirdetésfeladás, sérült madár bejelentése: madarkorhaz@gmail.com • Tel.: +36 (30) 9435-494; +36 (30) 535-6484

Szerkesztők: Dr. Déri János, Konyhás István, Veres Hajnalka • Tördelés: TerepSzemle Stúdió (Veres Hajnalka) • ISSN 1788-456X

Megtálalható országsszerte állatorvosi rendelőkben, állatkertekben, kisállatkereskedésekben, állati áruházakban, megyei könyvtárakban.

